

ازدواج‌های نابهنگام، طلاق‌های ناگهانی

تازه وارد دادگاه شده بودند که صدای آمیخته با بغض خانمی جوان که غبار زمان زودتر از موعد بر چهره‌اش نشست بود، توجه همه را به خود جلب کرد.

جام جم آنلاین: تازه وارد دادگاه شده بودند که صدای آمیخته با بغض خانمی جوان که غبار زمان زودتر از موعد بر چهره‌اش نشست بود، توجه همه را به خود جلب کرد. «دیگه نمی‌تونم آقای قاضی؛ خسته شدم. یه ذره تعهد نسبت به زندگی‌مون نداره". مرد جوانی که 30 تا 35 ساله به نظر می‌رسید، هر چند ثانیه سری تکان می‌داد و به زمین نگاه می‌کرد. گویا اصلا در دادگاه حضور نداشت.

مادر دختر فریاد زد: «آقای قاضی به دخترم گفتم شما به درد هم نمی‌خورین؛ زیر یک سقف زندگی‌کردن با دوستی و عاشق‌پیشگی فرق می‌کنه؛ زندگی که شوخی‌بردار نیست." پس‌رجوان هم ناگهان که گویی انرژی نهفته‌ای در درونش دمیده شد بلند شد و با صدایی بلندتر از صدای او گفت: «قبل از عروسی این‌جوری نبود. انگار از وقتی اومدیم خونمون، به آدم دیگه شده." سکوتی سالن را فرا گرفت و تقریباً همه حاضران در دادگاه برای چند لحظه به فکر فرو رفتند.

حلقه مفقوده کجاست؟

بر اساس آمار کارشناسان، در سال‌های اخیر از هر پنج ازدواج دو مورد به طلاق می‌انجامد. موضوعی که نمی‌توان بسادگی از آن گذشت. ازدواج، موضوعی است که هم در دین ما تأکید زیادی بر آن شده و پیامبر گرامی اسلام، آن را نیمی از دین می‌داند و هم از لحاظ اجتماعی موجب پیوستگی و وابستگی دائم دو فرد از جنبه‌های مختلف می‌شود. چندسالی است ازدواج به مقوله‌ای تبدیل شده است که بسیاری از جوانان انجام موفق آن را یا نشدنی می‌دانند یا صرفاً اتفاقی که سرانجامش نامشخص و مبهم است!

شاید بسیاری از جوانان قبل از آن‌که به فکر ازدواج بیفتند و پس از شناخت از شریک زندگی خود، تصمیم قطعی برای زندگی‌کردن در زیر یک سقف را بگیرند، به این نکته توجه نمی‌کنند که بسیاری از عوامل و شاخص‌های زندگی مشترک پس از دوران آشنایی و عقد و زمانی که وارد منزل مشترکشان می‌شوند، تغییر می‌کند. در دوران آشنایی دو نفر تمام سعی‌شان نزدیک شدن به همدیگر است و می‌خواهند پایه‌های پیوندشان را برای آینده بنا کنند. پس از برگزاری مراسم عروسی و آغاز زندگی مشترک در زیر یک سقف، تامین معاش، ادامه تحصیلات، سلیقه‌ها و خلیقات پنهان، نیازها و توقعات جدید، داشتن یا نداشتن فرزند، چگونگی ارتباط با خانواده‌ها و... به دغدغه‌ها و دلمشغولی‌های قبل از ازدواج افزوده می‌شود و زندگی واقعی در جامعه دیدگاهی تازه به یک زوج می‌دهد. دیدگاهی که در دوران آشنایی و عقد در حجاب عشق و دوست داشتن نادیده انگاشته می‌شود و چون رازهایی پنهان یکی پس از دیگری آشکار می‌شود.

پیش‌شرط‌های یک ازدواج موفق

دکتر سیما فردوسی، روان‌شناس درباره نقش ازدواج درست در زندگی انسان می‌گوید: ازدواج به ایجاد یک سیر تحولی در زندگی بشری منجر می‌شود، زیرا با تشکیل یک خانواده، زوجها فرزندان را در کانون خانواده می‌پروراند که این فرزندان در آینده نیز ازدواج کرده و این روال همچنان ادامه می‌یابد. هرچه ازدواج آگاهانه‌تر باشد و انتخاب همسر بدرستی انجام شود، به طلاق نمی‌انجامد، ولی اگر انتخاب بدرستی انجام نشود، خیلی زود آثار خود را نشان می‌دهد. ازدواج باید با رعایت مجموعه‌ای از نکات علمی و عملی انجام شود، زیرا این امر آغاز یک ماجراست و تحولاتی را در زندگی فرد ایجاد می‌کند.

نکته: همسطح بودن، داشتن تحصیلات مناسب افراد و متناسب با همدیگر و نیز احترام به خانواده‌ها و تحقیق قبل از ازدواج و همخوانی شخصیت زوجها از ضرورت‌های یک ازدواج موفق است

وی رسیدن به بلوغ دینی، فکری، اجتماعی و فرهنگی را لازمه ازدواج مناسب و آگاهانه می‌داند و تأکید می‌کند: انجام مدیریت مناسب در زندگی خانوادگی از طرف زن و مرد و قبول مسئولیت‌های زندگی از طرف آنها یکی از علائم بلوغ برای ازدواج است. همچنین همسطح بودن، داشتن تحصیلات مناسب افراد و متناسب با یکدیگر، احترام به خانواده‌ها، تحقیق قبل از ازدواج و همخوانی شخصیت زوجین از دیگر موارد لازم و ضروری برای داشتن یک ازدواج مناسب است. زیباترین نوع ازدواج به طریق سنتی است، ولی متأسفانه در سال‌های اخیر شاهد هستیم فرزندی بدون کسب اجازه از والدین اقدام به ازدواج کرده که قطعاً ازدواجی نامناسب است که خیلی زود به آخر خط می‌رسد.

دکتر حامد محمدی کنگرانی، عضو کمیته رسانه انجمن روانپزشکان ایران معتقد است برای آن‌که دختر و پسر جوان شناخت لازم و واقع‌بینانه‌ای نسبت به ازدواج و زندگی مشترک پیدا کنند، بهترین راهکار مشاوره قبل از ازدواج است.

وی در این باره می‌گوید: متأسفانه جوانان معمولاً بعد از ایجاد وابستگی‌های عاطفی و حتی در مواردی بعد از تعیین زمان عقد یا عروسی به مشاوره مراجعه می‌کنند؛ در صورتی که قبل از هر چیز باید از جوان پرسید ازدواج یعنی چه و برای چه می‌خواهی ازدواج کنی؟ مشکل اینجاست که متأسفانه در اکثر موارد دیدگاه جوانان نسبت به ازدواج، عمیق و جدی نیست. به عنوان مثال عواملی مانند فشار اطرافیان، تولید مثل، غریزه جنسی یا نگاه کردن به ازدواج به عنوان یک تکلیف پس از گرفتن مدرک تحصیلی، نمی‌توانند دلایل مناسبی برای شروع یک زندگی مشترک باشند.

محمدی ادامه می‌دهد: برای ایجاد دیدگاهی واقع‌بینانه به ازدواج در ذهن جوانان باید فلسفه ازدواج را برای دختران و پسران مشخص کرد. به عنوان مثال فردی که تصمیم به ازدواج می‌گیرد باید بداند زوجی را انتخاب کند تا علاوه بر تأمین نیازهای جنسی، نیازهای عاطفی او را نیز برطرف سازد و از نظر فرهنگ خانواده، میزان تحصیلات و سایر فاکتورهای مهم در زندگی مشترک به قدری با او قرابت داشته باشد که بتواند یک عمر با وی زندگی کند و در فراز و نشیب‌های زندگی با او بماند و شانه خالی نکند.

در آرزوی خوشبختی

دکتر علیرضا شیرینی، روان‌شناس و استاد دانشگاه با تأکید بر این نکته که وسواس زیاد در موضوع زیاد می‌شود و ایده‌آل‌ها وسط می‌آید، احساس ترس و حقارت بیشتری در برابر آن پیدا می‌کنیم، می‌گوید: مسأله‌ای که مطرح می‌شود چرایی ازدواج است؟ آیا همه باید ازدواج کنند؟ شایع‌ترین جواب برای این پرسش، رسیدن به خوشبختی است. اما مفهوم خوشبختی و چگونگی رسیدن به آن، به ذهنیت فرد در دوران مجردی و نگاه وی به زندگی برمی‌گردد. کسی که در دوران مجردی اهل سرور و رشد باشد، در دوران متأهلی هم این‌گونه است. ولی کسی که اهل ساختن زندگی خودش نباشد، با ازدواج هم خوشبخت نمی‌شود. بنابراین، ما اول باید تکلیف فردیت خودمان را روشن کنیم تا بعد بتوانیم برای زندگی مشترک تصمیم بگیریم.

چشم بصیرت

کوتاه این‌که سنت ازدواج در عین حالی که سنتی شیرین و قابل احترام است، انجام آن پیش‌نیازهایی می‌طلبد که اگر فراهم نشود، ثمره آن جز رابطه‌ای تصنعی و بدون طراوت بین زن و شوهر نخواهد بود. بنابراین شناخت خواست‌ها و نیازهای طرفین درباره زندگی مشترک و نحوه دید آنان به زندگی زیر یک سقف، در کنار داشتن هدفی مشخص برای آغاز فصل جدیدی از زندگی برای یک زوج می‌تواند پیش‌درآمد خوبی برای درک عمیق از یک رابطه زناشویی موفق باشد. بی‌گمان، صرفاً اعتقاد داشتن به قسمت و این‌که دو نفر همدیگر را دوست دارند و روابطی تصنعی و فانتزی قبل از ازدواج، دختران و پسران را از دنیای واقعی‌ها دور می‌کند و آمادگی آنان را برای پذیرش مسیر سخت زندگی به حداقل می‌رساند.

سیدعلیرضا بهشتی / جام‌جم